

นิพนธ์ฉบับ

การศึกษาพฤติกรรมการใช้เฟสบุ๊ค (Facebook) ในระบบการเรียนการสอนของนักศึกษาแพทย์ในห้องฉุกเฉิน

ไชยพร ยุกเซ็น, ปุงควะ ศรีเจริญ

บทคัดย่อ

- บทนำ:** มีการนำ Facebook มาใช้เป็นสื่อกลางในการเรียนการสอนของนักศึกษาแพทย์ในห้องฉุกเฉิน โรงพยาบาลรามาริบัติ การศึกษานี้เป็นการศึกษาถึงพฤติกรรมการใช้ Facebook : ERRAMA ของนักศึกษาแพทย์ที่สมัครเข้ามาเป็นสมาชิก
- วิธีการศึกษา:** การศึกษาการใช้เฟสบุ๊ค (Facebook) ในการเรียนการสอนของนักศึกษาแพทย์ในห้องฉุกเฉิน ใช้วิธีการเชิงคุณภาพ โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลกรณีศึกษาที่ได้นำเสนอผ่านห้อง Facebook ERRAMA จำนวน ๒๐๐ ตัวอย่าง ตั้งแต่วันที่ ๑๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๔ ถึง ๑๔ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๔
- ผลการศึกษา:** จำนวนนักศึกษาแพทย์ที่สมัครเป็นสมาชิก Facebook มีจำนวน ๒๐๐ คน เป็นนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ ๕ จำนวน ๑๑๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๐ ของนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ ๕ ทั้งหมด และนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ ๖ จำนวน ๘๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๒ ของนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ ๖ ทั้งหมด บทความส่วนใหญ่เป็นตัวอย่างผู้ป่วยที่น่าสนใจในห้องฉุกเฉิน (ร้อยละ ๔๑) จากจำนวนทั้งหมด ๔๗๐ ราย จำนวนครั้งของนักศึกษาแพทย์ที่เข้ามาอ่านบทความเฉลี่ย ๓๗๘ ครั้งต่อบทความ มีการแสดงความคิดเห็นต่อบทความต่างๆ เฉลี่ย ๓.๔ ครั้งต่อบทความ
- วิจารณ์ และสรุปผลการศึกษา:** การใช้ Facebook : ERRAMA ในการเรียนการสอนของนักศึกษาแพทย์ในห้องฉุกเฉิน เป็นที่นิยมของนักศึกษาแพทย์ นักศึกษามีความสนใจเข้ามาอ่านบทความวิชาการจำนวนมาก แต่มีการแสดงความคิดเห็นต่อบทความวิชาการน้อย (เฉลี่ยไม่เกิน ๔ ความคิดเห็นต่อบทความ) และบทความที่มีรูปภาพประกอบได้รับความสนใจในการเข้าชมและแสดงความคิดเห็นมากกว่าบทความที่ไม่มีรูปประกอบ
- คำสำคัญ:** เฟสบุ๊ค (Facebook), การเรียนการสอนออนไลน์, ERRAMA

วันที่รับบทความ: ๓๑ มกราคม ๒๕๕๖

วันที่อนุญาตให้ตีพิมพ์: ๖ มีนาคม ๒๕๕๗

บทนำ

ปัจจุบันมีการใช้อินเทอร์เน็ต (internet) อย่างแพร่หลายจนกลายเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งในการดำรงชีวิต นอกจากนี้ยังมีการใช้อุปกรณ์สื่อสารที่สามารถเชื่อมต่อสัญญาณอินเทอร์เน็ต ได้ทำให้บุคคลทั่วไปสามารถเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตได้อย่างง่ายดาย โดยในปัจจุบันมีรูปแบบการสื่อสารใหม่ๆ ในอินเทอร์เน็ตมากมายที่เน้นระบบการสื่อสารออนไลน์ (online) ที่สามารถแสดงความคิดเห็นได้ทันที การใช้ Facebook ก็เป็นรูปแบบหนึ่งของการสื่อสารออนไลน์ที่เป็นที่นิยมในปัจจุบัน

มีการเก็บข้อมูลการใช้ Facebook ของนักศึกษาพบว่า นักศึกษาแพทย์ถึงร้อยละ ๘๕ มีการใช้ Facebook เพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน และนักศึกษาแพทย์ใช้ Facebook เพื่อการสื่อสารสนทนากับเพื่อนวันละประมาณ ๓ ชั่วโมง^{๑-๓} ข้อดีของ Facebook คือ ความสะดวกในการใช้งานเพราะสามารถใช้งานบนโทรศัพท์มือถือซึ่งนักศึกษาแพทย์มีการใช้โทรศัพท์มือถือถือทุกคน และสามารถลงบทความ รูปภาพ แสดงความคิดเห็น และสามารถเผยแพร่ให้สมาชิกใน Facebook รับประทานได้อย่างรวดเร็ว^{๔-๕}

ปัจจุบันเริ่มมีการนำ Facebook มาใช้เป็นสื่อการเรียนการสอนออนไลน์ รวมทั้งในการเรียนการสอนของนักศึกษาแพทย์ด้วย^{๖-๗} แต่ยังไม่มีการเก็บรวบรวมข้อมูลและรายงานผลที่ชัดเจน นักศึกษาแพทย์ที่ปฏิบัติงานในห้องฉุกเฉิน จะขึ้นปฏิบัติงานตามช่วงเวลา โดยมีการแบ่งช่วงเวลาการขึ้นปฏิบัติงานออกเป็น ๓ ช่วงเวลาคือ เวรเช้า ๗.๐๐ - ๑๖.๐๐ น. เวรบ่าย ๑๕.๐๐ - ๒๔.๐๐ น. และเวรดึก ๒๓.๐๐ - ๘.๐๐ น.

นักศึกษาแพทย์ทุกคนต้องฝึกปฏิบัติงานในห้องฉุกเฉิน เป็นระยะเวลา ๑ เดือน โดยนักศึกษาแพทย์ที่ปฏิบัติงานในห้องฉุกเฉินจะถูกแบ่งปฏิบัติงานตามเวรต่างๆ ในช่วง ๑ เดือน เป็นเวรดึก ๑๐ วัน เวรบ่าย ๑๐ วัน และเวรเช้า ๑๐ วัน โดยในแต่ละเวรที่ปฏิบัติงานจะมีนักศึกษาแพทย์ ประมาณ ๓ - ๔ คน แบ่งปฏิบัติหน้าที่เพื่อดูแลผู้ป่วยในห้องพักชีพ ๑ คน และดูแลผู้ป่วยในห้องตรวจ ๒ - ๓ คน โดยมีแพทย์ประจำบ้านเวชศาสตร์ฉุกเฉินและอาจารย์แพทย์เวชศาสตร์ฉุกเฉินเป็นผู้ดูแลตามลำดับ

รูปแบบการเรียนการสอนในห้องฉุกเฉินนั้นเน้นการตรวจวินิจฉัยและรักษาภาวะเร่งด่วนที่คุกคามต่อชีวิตซึ่งไม่สามารถคาดเดาได้ว่าจะมีผู้ป่วยที่น่าสนใจเข้ามารับการรักษาในเวลาช่วงใดถ้าหากนักศึกษาแพทย์ที่ปฏิบัติงานในช่วงเวลาที่มีผู้ป่วยที่น่าสนใจเข้ามารับการรักษาจะทำให้มีโอกาสตรวจรักษาและร่วมกันอภิปรายกับอาจารย์แพทย์ ทำให้

ได้ประโยชน์สูงสุดจากการตรวจรักษา ส่วนนักศึกษาแพทย์ที่ไม่ได้ขึ้นปฏิบัติงานในช่วงเวลาดังกล่าวจะไม่ได้เห็นกรณีผู้ป่วยที่น่าสนใจในช่วงที่ตนเองไม่ได้ขึ้นปฏิบัติงาน ทำให้เป็นข้อดีของการเรียนการสอนของนักศึกษาแพทย์ที่ปฏิบัติงานในห้องฉุกเฉิน

การนำ Facebook มาใช้เป็นสื่อการเรียนการสอนในห้องฉุกเฉินนั้นเป็นเพียงช่องทางการสื่อสารออนไลน์ผ่าน Facebook ที่นักศึกษาแพทย์ใช้กันเป็นประจำในชีวิตประจำวันมาใช้เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันในห้องฉุกเฉิน ทำให้นักศึกษาที่ไม่ได้ขึ้นปฏิบัติงานในช่วงที่มีผู้ป่วยที่น่าสนใจสามารถมีการเรียนรู้ออนไลน์ผ่านทาง Facebook ได้และสามารถอภิปรายแสดงความคิดเห็นได้ นอกจากนี้ยังมีการใช้ Facebook เป็นสื่อกลางในการสื่อสารระหว่างอาจารย์ แพทย์ และนักศึกษาแพทย์ เป็นสื่อกลางในการแสดงบทความวิชาการให้นักศึกษาแพทย์เข้าชมสื่อกลางในการแนะนำการปฏิบัติงานในห้องฉุกเฉินระหว่างภาควิชากับนักศึกษาและที่สำคัญเป็นสื่อกลางในการเรียนรู้ของนักศึกษาที่สามารถเข้ามาเรียนรู้ได้ตลอดทุกช่วงเวลาได้มีการนำ Facebook มาใช้เป็นสื่อกลางในการสื่อสารและการเรียนรู้ร่วมกันของนักศึกษาแพทย์ โดยเริ่มใช้ตั้งแต่ ๑๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๔ จนถึงปัจจุบัน และได้รับความสนใจจากนักศึกษาเป็นอย่างดี นอกจากนั้นนักศึกษาแพทย์ที่สิ้นสุดการปฏิบัติงานในห้องฉุกเฉินแล้วและปฏิบัติงานในหน่วยงานของภาควิชาอื่นหรือสำเร็จการศึกษาไปแล้วนั้นยังได้รับข้อมูลวิชาการทาง Facebook ของภาควิชาต่อไปและร่วมแสดงความคิดเห็นได้

จากความนิยมในการใช้ Facebook และมีการนำ Facebook มาใช้เป็นสื่อการสอนอย่างหนึ่งในห้องฉุกเฉินผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาพฤติกรรมการใช้สื่อการสอนออนไลน์ Facebook และประสิทธิภาพของการใช้ Facebook เป็นสื่อกลางในการเรียนการสอนของนักศึกษาแพทย์ที่ปฏิบัติงานในห้องฉุกเฉิน

วิธีการศึกษา

ขั้นเตรียมการ

๑. นำ Facebook มาใช้เป็นสื่อกลางในการสื่อสารและการเรียนรู้ร่วมกันของนักศึกษาแพทย์ในห้องฉุกเฉิน

๒. นักศึกษาที่ขึ้นปฏิบัติงานในห้องฉุกเฉินเข้ามาสมัครเป็นสมาชิกของ Facebook โดยการกด like ใน Facebook ERRAMA หลังจากนั้นนักศึกษาสามารถลงบทความหรือรูปภาพทางวิชาการ และแสดงความคิดเห็น หรือตอบคำถามบทความทางวิชาการได้

๓. ก่อนที่จะมีการถ่ายภาพผู้ป่วยต้องมีการขอความยินยอมและให้ผู้ป่วยเซ็นหนังสือขอความยินยอมก่อนทุกครั้ง และรูปที่ลงใน Facebook ต้องไม่มีการแสดงชื่อหรือเลขประจำตัวผู้ป่วย

ขั้นตอนการ

๔. นักศึกษาที่เป็นสมาชิกที่สามารถที่จะลงบทความหรือเข้าดูบทความหรือรูปกรณีผู้ป่วยที่น่าสนใจได้และสามารถแสดงความคิดเห็นต่อรูปหรือบทความได้ตลอดเวลา

๕. มีการเก็บข้อมูลการใช้งานในช่วง ๔ เดือน โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกรณีศึกษาที่นักศึกษาแพทย์ ได้โพสต์บทความ ภาพ และกระตุ้แสดงความคิดเห็น

๖. เก็บข้อมูลในคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรม Microsoft excel

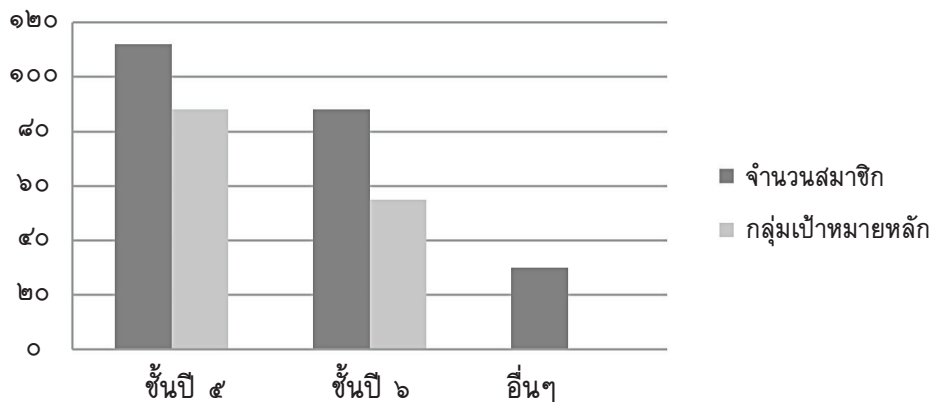
ขั้นประเมินผล

๗. วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรม SPSS version 15

๘. สรุปผลการวิจัย โดยเน้นตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยและประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

ผลการศึกษา

จำนวนสมาชิกของ Facebook ERRAMA ตั้งแต่วันที่ ๑๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๔ ถึง ๑๔ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๔ มีทั้งหมด ๒๓๐ คน แบ่งเป็นนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ ๖ จำนวน ๘๘ คน นักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ ๕ จำนวน ๑๑๒ คน และอื่นๆ ๓๐ คน (แผนภูมิที่ ๑) โดยกลุ่มเป้าหมายหลักในการนำ Facebook มาใช้ เป็นนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ ๕ และนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ ๖ ที่ขึ้นปฏิบัติงานในห้องฉุกเฉิน ซึ่งตลอดช่วงที่เก็บข้อมูลมีนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ ๕ และปีที่ ๖ ผ่านการขึ้นปฏิบัติงาน จำนวน ๕๒ คน และ ๕๕ คน ตามลำดับ

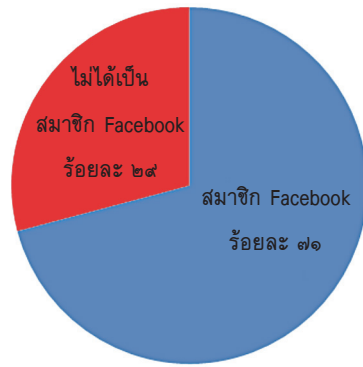

แผนภูมิที่ ๑ จำนวนนักศึกษาแพทย์ที่เป็นสมาชิก Facebook

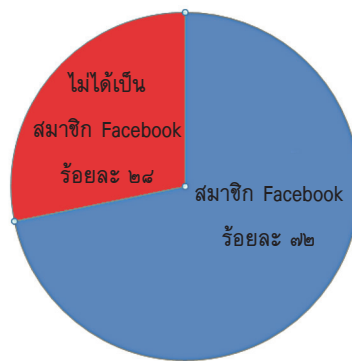
นักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ ๕ และนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ ๖ ที่ยังไม่ขึ้นปฏิบัติงานในห้องฉุกเฉินมีนักศึกษาแพทย์บางส่วนเข้ามาสมัครเป็นสมาชิกก่อนที่จะขึ้นปฏิบัติงาน จึงทำให้จำนวนสมาชิกของ Facebook ในแต่ละชั้นปีเกินกลุ่มเป้าหมายที่ตั้งไว้ นักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ ๕ ประจำปีการศึกษา ๒๕๕๔ ทั้งหมดมีจำนวน ๑๕๘ คน มีนักศึกษา ๑๑๒ คนที่เป็นสมาชิกของ Facebook ซึ่งคิดเป็นร้อยละ ๗๐.๘ ของนักศึกษาทั้งหมด (แผนภูมิที่ ๒) ส่วนนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ ๖ ประจำปีการศึกษา ๒๕๕๔ ทั้งหมดมีจำนวน ๑๓๒ คน มีนักศึกษา ๘๘ คนที่เป็นสมาชิกของ Facebook ซึ่งคิดเป็นร้อยละ ๖๖ ของนักศึกษาทั้งหมด (แผนภูมิที่ ๓) ซึ่งพบว่า นักศึกษาแพทย์ประมาณ ๓ ใน ๔ ของจำนวนนักศึกษาแพทย์ทั้งหมดในชั้นปีเป็นสมาชิกของ Facebook

ERRAMA ทำให้การเรียนการสอนทาง Facebook เป็นสื่อการสอนที่สามารถเข้าถึงนักศึกษาแพทย์ส่วนใหญ่ของทั้งชั้นปีได้ ไม่ได้เป็นการเรียนการสอนเฉพาะกลุ่มนักศึกษาที่ขึ้นปฏิบัติงานในแผนกฉุกเฉินเท่านั้น

การใช้ Facebook เป็นสื่อกลางในการเรียนการสอนสำหรับนักศึกษาแพทย์ นอกจากสามารถเป็นสื่อกลางในการเรียนการสอนของนักศึกษาที่ขึ้นปฏิบัติงานในห้องฉุกเฉินแล้ว นักศึกษาแพทย์ที่ผ่านการปฏิบัติงานจากห้องฉุกเฉินหรือนักศึกษาแพทย์ที่ยังไม่ได้ขึ้นปฏิบัติงานในห้องฉุกเฉินก็สามารถรับทราบข้อมูลข่าวสารและเรียนรู้ตัวอย่างผู้ป่วยที่น่าสนใจจาก Facebook ได้

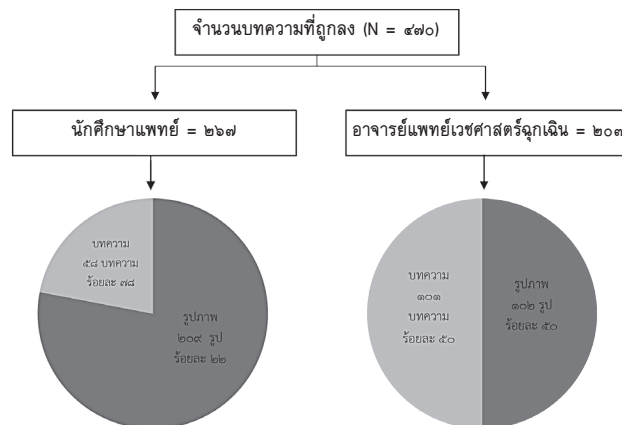
แผนภูมิที่ ๒ จำนวนนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ ๕ ที่เป็นสมาชิก Facebook เทียบกับนักศึกษาแพทย์ทั้งชั้นปี

แผนภูมิที่ ๓ จำนวนนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ ๖ ที่เป็นสมาชิก Facebook เทียบกับนักศึกษาแพทย์ทั้งชั้นปี

บทความที่ลงใน Facebook ERRAMA ตลอดช่วงที่เก็บข้อมูลทั้งหมด ๔๗๐ บทความ (แผนภูมิที่ ๔) ซึ่งถูกแบ่งเป็น ๒ ส่วนคือ บทความที่ถูกลงโดยอาจารย์แพทย์ผู้ดูแล

Facebook ERRAMA ๒๐๓ บทความ (คิดเป็นร้อยละ ๔๔) และบทความที่ถูกลงโดยนักศึกษาแพทย์ทั้งสองชั้นปี ๒๖๗ บทความ (คิดเป็นร้อยละ ๕๖)

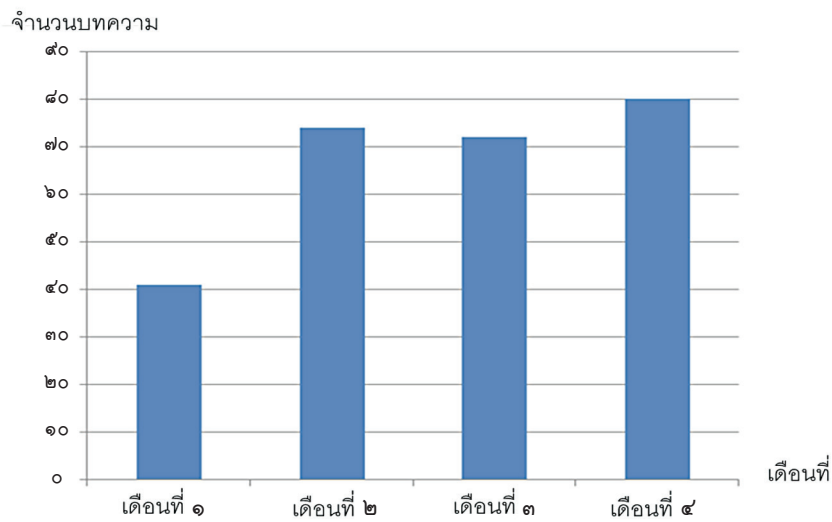

แผนภูมิที่ ๔ บทความที่ลงใน Facebook ERRAMA

บทความที่ถูกลงโดยนักศึกษาแพทย์ตลอดช่วงที่เก็บข้อมูลมี ๒๖๗ บทความ ถูกลงโดยนักศึกษาแพทย์ปีที่ ๕ จำนวน ๙๑ บทความ (คิดเป็นร้อยละ ๓๔) และนักศึกษาแพทย์ปีที่ ๖ จำนวน ๑๗๕ บทความ (คิดเป็นร้อยละ ๖๖) พบว่า นักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ ๖ ให้ความสนใจในการลงบทความมากกว่านักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ ๕ ซึ่งคิดว่าเป็นจากรูปแบบการเรียนการสอนในห้องฉุกเฉินที่แตกต่างกันของทั้งสองชั้นปี กล่าวคือ นักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ ๕ จะเน้นการเรียนการสอนในห้องเรียนเป็นหลัก ส่วนนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ ๖ จะเน้นการปฏิบัติงานในห้องฉุกเฉินโดยตรง ทำให้มีช่วงเวลา

ที่ได้เรียนรู้ตัวอย่างผู้ป่วยที่น่าสนใจในห้องฉุกเฉินมากกว่าและช่วงเวลาทำงานในห้องฉุกเฉินที่ครอบคลุมตลอด ๒๔ ชั่วโมง ทำให้มีโอกาสตรวจผู้ป่วยจริงได้มากกว่า นอกจากนี้การที่นักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ ๖ ได้เรียนรู้ตัวอย่างผู้ป่วยที่น่าสนใจจากตัวผู้ป่วยโดยตรงทำให้เป็นส่วนสำคัญในการกระตุ้นการลงบทความและภาพใน Facebook ERRAMA

บทความที่ถูกลงโดยนักศึกษาส่วนมากเป็นบทความที่มีรูปภาพประกอบ (คิดเป็นร้อยละ ๗๘) ส่วนบทความที่ถูกลงโดยอาจารย์มีอัตราส่วนของบทความที่มีรูปภาพประกอบและบทความที่ไม่มีรูปภาพประกอบในสัดส่วนเท่าๆ กัน

แผนภูมิที่ ๕ จำนวนบทความที่ถูกลงโดยนักศึกษาในแต่ละเดือน

อัตราการลงบทความใน Facebook ERRAMA โดยนักศึกษาแพทย์พบว่า บทความถูกลงเพิ่มมากในทุกเดือน โดยในช่วงเดือนแรกมีการลงบทความโดยนักศึกษาประมาณ ๑ บทความต่อวัน แต่หลังจากเดือนที่สองเป็นต้นไปมีอัตราการลงบทความโดยเฉลี่ย ๒ - ๓ บทความต่อวัน ซึ่งช่วงแรกที่มีการลงบทความน้อยกว่าช่วงอื่นอาจเป็นเพราะเป็นช่วงที่มีการนำ Facebook มาใช้เป็นสื่อการเรียนการสอนใหม่ๆ ทำให้ยังไม่เป็นที่แพร่หลายแต่หลังจากเดือนแรกอัตราการลงบทความเพิ่มขึ้นและคงที่ตลอดในช่วงเดือนหลัง (แผนภูมิที่ ๕)

บทความที่ถูกลงโดยนักศึกษาแพทย์พบว่า ถูกลงโดยนักศึกษาที่กำลังขึ้นปฏิบัติงานในหลักสูตรเวชศาสตร์ฉุกเฉินในช่วงเวลานั้นๆ ๒๐๐ บทความ (คิดเป็นร้อยละ ๗๕)

และถูกลงโดยนักศึกษาที่ยังไม่ขึ้นปฏิบัติงานหรือลงจากการปฏิบัติงานในหลักสูตรเวชศาสตร์ฉุกเฉินไปแล้ว ๖๗ บทความ (คิดเป็นร้อยละ ๒๕) ซึ่งพบว่า จำนวนบทความส่วนใหญ่ถูกลงโดยนักศึกษาที่กำลังขึ้นปฏิบัติงานในห้องฉุกเฉิน ส่วนนักศึกษากลุ่มที่ไม่ได้ปฏิบัติงานในห้องฉุกเฉินแล้วนั้นให้ความสำคัญกับการลงบทความใน Facebook ERRAMA น้อยลง ซึ่งนักศึกษาที่ปฏิบัติงานในแผนกอื่นอาจได้ตรวจหรือทำการรักษาผู้ป่วยที่น่าสนใจที่บางครั้งไม่ได้พบกรณีผู้ป่วยเหล่านี้ที่ห้องฉุกเฉิน ซึ่งถ้ามีการนำตัวอย่างผู้ป่วยที่น่าสนใจเหล่านี้มาลงใน Facebook เพื่อทำการเผยแพร่ จะทำให้นักศึกษาคนอื่นได้ประโยชน์มากขึ้น ซึ่งจะนำข้อมูลเหล่านี้มาปรับปรุง Facebook ให้เป็นสื่อการเรียนการสอนที่แพร่หลายมากขึ้น

ตารางที่ ๑ การแสดงความคิดเห็นต่อบทความที่ถูกลงโดยนักศึกษาแพทย์

ลักษณะของข้อความ	จำนวนครั้งของการแสดงความคิดเห็น		
	จำนวน (ครั้ง)	Mean \pm SD	<i>p</i> - value
รูปภาพ	๕๘	๕.๓ \pm ๔.๐๖	< ๐.๐๐๑
บทความวิชาการ	๒๐๗	๓.๑ \pm ๓.๐๘	

บทความที่ลงโดยนักศึกษา พบว่า บทความที่มีรูปภาพประกอบได้รับความนิยมในการแสดงความคิดเห็นประมาณ ๕ ครั้งต่อหนึ่งบทความ และบทความที่ไม่มีรูปภาพประกอบได้รับความนิยมในการแสดงความคิดเห็นประมาณ ๓ ครั้งต่อหนึ่งบทความ ซึ่งบทความที่มีรูปภาพประกอบได้รับความสนใจจากนักศึกษาในการแสดงความคิดเห็นมากกว่าบทความที่ไม่มีรูปภาพประกอบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ ๑)

โดยเฉลี่ยการแสดงความคิดเห็นต่อบทความที่ถูกลงโดยนักศึกษาพบว่า มีการแสดงความคิดเห็นต่อบทความต่างๆ เฉลี่ย ๓.๔ ครั้งต่อบทความ ซึ่งอาจเกิดจากการตอบคำถามหรือแสดงความคิดเห็นต่อบทความหรือรูปภาพที่เป็นเชิงวิชาการอาจต้องใช้เวลาในการค้นคว้าหาข้อมูลและเมื่อแสดงความคิดเห็นจะมีการแสดงรูปของผู้ที่แสดงความคิดเห็น ทำให้ก่อนที่นักศึกษาจะแสดงความคิดเห็นอาจต้องหาข้อมูลที่สนับสนุนอย่างเพียงพอ ทำให้บางครั้งจึงไม่สะดวกในการตอบคำถามหรือแสดงความคิดเห็น

ตารางที่ ๒ จำนวนผู้เข้าชมและการแสดงความคิดเห็นต่อบทความที่ถูกลงโดยอาจารย์ผู้ดูแล Facebook

	จำนวน	จำนวนครั้งของการเข้าชม		จำนวนครั้งของการแสดงความคิดเห็น	
		Mean \pm SD	<i>p</i> - value	Mean \pm SD	<i>p</i> - value
รูปภาพ	๑๐๒	๔๐๐ \pm ๑๒๐	< ๐.๐๐๑	๔.๓ \pm ๓.๑๖	๐.๐๔๒
บทความวิชาการ	๑๐๑	๓๕๖ \pm ๑๖๓		๓.๑ \pm ๓.๖๘	

บทความที่ถูกลงโดยอาจารย์ผู้ดูแล Facebook ตลอดช่วงที่เก็บข้อมูลมีจำนวน ๒๐๓ บทความ จำนวนครั้งของนักศึกษาที่เข้ามาอ่านบทความเฉลี่ย ๓๗๘ ครั้งต่อบทความ เมื่อพิจารณาจากจำนวนสมาชิกทั้งหมด (๒๓๐ คน) แสดงว่านักศึกษาเข้ามาดูบทความโดยเฉลี่ยมากกว่าคนละ ๑ ครั้ง แต่มีการแสดงความคิดเห็นต่อบทความต่างๆ เฉลี่ย ๓.๔ ครั้งต่อบทความ ซึ่งอัตราการแสดงความคิดเห็นค่อนข้างน้อยใกล้เคียงกันทั้งบทความที่ถูกลงโดยอาจารย์และตัวนักศึกษาแพทย์เอง

บทความที่ถูกลงโดยอาจารย์ผู้ดูแล Facebook ที่มีลักษณะเป็นรูปภาพได้รับความนิยมในการเข้าชมโดยวัดจากจำนวนครั้งของการเข้าชมต่อบทความมากกว่าบทความที่ไม่มีรูปภาพประกอบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และการแสดงความคิดเห็นต่อบทความที่เป็นรูปภาพประกอบก็มากกว่าบทความที่ไม่มีรูปภาพประกอบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเช่นกัน (ตารางที่ ๒)

วิจารณ์ และสรุปผลการศึกษา

การใช้ Facebook ERRAMA ในการเรียนการสอนของนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ ๕ และชั้นปีที่ ๖ ในห้องฉุกเฉิน เป็นที่นิยมของนักศึกษาแพทย์โดยมีจำนวนสมาชิกและอัตราการลงบทความเพิ่มมากขึ้นในแต่ละเดือน สามารถใช้ Facebook ERRAMA เป็นสื่อกลางในการให้ความรู้และการสื่อสารระหว่างภาควิชาคกับนักศึกษาแพทย์ได้เป็นอย่างดีเพราะนักศึกษาประมาณร้อยละ ๗๐ เป็นสมาชิกและรับข่าวสารจาก Facebook ERRAMA เป็นประจำ

บทความที่มีรูปภาพประกอบทั้งที่ถูกลงโดยนักศึกษาแพทย์และอาจารย์ผู้ดูแล Facebook จะได้รับความนิยมในการเข้าชมและแสดงความคิดเห็นมากกว่าบทความที่ไม่มีรูปภาพ ทำให้การลงบทความที่มีรูปสามารถดึงดูดความสนใจและให้ความรู้กับนักศึกษาได้อย่างเต็มที่ ซึ่งอาจนำไปพัฒนาเป็นสื่อการสอนออนไลน์รูปแบบอื่นต่อไปได้

นักศึกษามีความสนใจเข้ามาอ่านบทความวิชาการจำนวนมาก แต่มีการแสดงความคิดเห็นต่อบทความวิชาการน้อย โดยเฉลี่ยไม่เกิน ๔ ความคิดเห็นต่อบทความ ซึ่งน่าจะเป็นจากการแสดงความคิดเห็นทางวิชาการทาง Facebook เป็น

บทความที่มีการเผยแพร่ต่อสมาชิกทุกคนทันทีทำให้ต้องมีการพิจารณาเป็นพิเศษก่อนที่จะลงบทความ ซึ่งอาจแก้ไขได้โดยการใช้ username กลางที่จัดทำเป็นพิเศษจากภาควิชาซึ่งไม่มีรูปของนักศึกษาแสดง อาจทำให้การแสดงความคิดเห็นทางวิชาการเพิ่มมากขึ้น

ประเด็นสำคัญที่ต้องระวังในการใช้ Facebook เป็นสื่อการสอนออนไลน์ คือ การรักษาความลับของผู้ป่วย เนื่องจากรูปภาพของผู้ป่วยที่มีการเผยแพร่สามารถกระจายออกไปสู่ภายนอกกลุ่มได้ซึ่งอาจเกิดความเสียหายแก่ตัวผู้ป่วยได้

การศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับช่วงเวลาที่นักศึกษาแพทย์นิยมใช้ Facebook อาจมีประโยชน์ในการใช้ Facebook เป็นสื่อการสอนออนไลน์ในการสื่อสารโดยตรงของนักศึกษาแพทย์และอาจารย์ผ่านทาง Facebook ทำให้สามารถโต้ตอบกันได้ในช่วงเวลานั้นๆ ซึ่งได้มีการวางแผนทำการศึกษาต่อไป

กีดกันการประกาศ

นักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ ๕ และชั้นปีที่ ๖ ที่ขึ้นปฏิบัติงานในห้องฉุกเฉินและสมัครเป็นสมาชิกของ Facebook ERRAMA

ภาคผนวก

รูปที่ ๑ แสดง Facebook ERRAMA

ตารางการปฏิบัติงานของนักศึกษาแพทย์ปีที่ 6 (Extern) ฝึกปฏิบัติงานที่ห้องฉุกเฉิน (E.R.)

กลุ่มที่ 12 (ข สาย 2RA - 1) ตั้งแต่วันที่ 21 มกราคม - 15 กุมภาพันธ์ 2556

วันที่	เวลาปฏิบัติงาน												
	07.00 - 16.00 น.				15.00 - 24.00 น.				23.00 - 08.00 น.				
จ. 21/1	L1	L2	L3	L4	L5	L6	L7	L8	L9	L10	L11	L12	L13
อ. 22/1	L1	L2	L3	L4	L5	L6	L7	L8	L9	L10	L11	L12	L13
พ. 23/1	L1	L2	L3	L4	L5	L6	L7	L8	L9	L10	L11	L12	L13
พ. 24/1	L1	L2	L3	L4	L5	L6	L7	L8	L9	L10	L11	L12	L13
ศ. 25/1	L1	L2	L3	L4	L5	L6	L7	L8	L9	L10	L11	L12	L13
ส. 26/1	L1	L2	L3	L4	L5	L6	L7	L8	L9	L10	L11	L12	L13
อา. 27/1	L1	L2	L3	L4	L5	L6	L7	L8	L9	L10	L11	L12	L13
จ. 28/1	L1	L2	L3	L4	L5	L6	L7	L8	L9	L10	L11	L12	L13
อ. 29/1	L1	L2	L3	L4	L5	L6	L7	L8	L9	L10	L11	L12	L13
พ. 30/1	L5	L6	L7	L8	L9	L10	L11	L12	L13	L1	L2	L3	L4
พ. 31/1	L5	L6	L7	L8	L9	L10	L11	L12	L13	L1	L2	L3	L4
ศ. 1/2	L5	L6	L7	L8	L9	L10	L11	L12	L13	L1	L2	L3	L4

รูปที่ ๒ ตารางการปฏิบัติงานของนักศึกษาแพทย์ซึ่งขึ้นปฏิบัติงานตลอด ๒๔ ชั่วโมง

เอกสารอ้างอิง

๑. Arrington M. 85% of college students use Facebook. [internet]. 2005 [cited 2005 September 30]. Available from <http://www.techcrunch.com/2005/09/07/85-of-college-students-use-facebook/>.
๒. Charnigo L, Barnett-Ellis P. Checking out Facebook.com: the impact of a digital trend on academic libraries. *Info Tech Lib* 2007;26:23-34.
๓. Coutts J, Dawson K, Boyer J, Ferdig R. Will you be my friend? Prospective teachers' use of Facebook and implications for teacher education. Paper presented at: Proceedings of Society for Information Technology and Teacher Education International Conference 2007; Chesapeake, VA.
๔. Coutts J, Dawson K, Boyer J, Ferdig R. Will you be my friend? Prospective teachers' Use of Facebook and implications for teacher education. Proceedings of Society for Information Technology and Teacher Education International Conference 2007 pp.1937-41 Chesapeake, VA: AACE.
๕. Lampe C, Ellison N, Steinfield C. A face (book) in the crowd: social searching vs. social browsing. 2006. pp. 167-70. Proceedings of the 20th anniversary conference on computer supported cooperative work.
๖. Hewitt A, Forte A. Crossing boundaries: Identity management and student/faculty relationships on the Facebook. Presented at the Computer Supported Cooperative Work Conference, Banff, Alberta, Canada;2006.
๗. Selwyn N. "Screw blackboard...do it on Facebook!": An investigation of students' educational use of Facebook." Presented at the "Poke 1.0 – Facebook Social Research Symposium," University of London;2007.

Abstract

The study in utilization of social networking website Facebook in educational training of medical students in the emergency room

Chaiyaporn Yuksen, Pungkava Sricharoen

Emergency Department, Faculty of Medicine Ramathibodi Hospital, Bangkok 10400

Introduction: “Facebook” is being used as an educational tool in emergency room. This study will look at the use of social networking website like Facebook as a training tool for medical students.

Method: ERRAMA Facebook website was created. The medical students were advised to become a member of the website and utilized it as a source of their educational training in study of interesting cases. The data was collected from the daily use of the website by the medical students from March 16, 2011 to July 14, 2011.

Results: A total of 200 students applied for the membership of Facebook: ERRAMA. Out of these, 112 were 5th year medical students (70% of year 5 students) and 88 were 6th year medical students (72% of year 6 students). From a total of 470 cases uploaded on the website, 41% were interesting cases, an average read of 378 per case and the average comments made per case was 3.4.

Discussion and Conclusion: The use of social networking website Facebook: ERRAMA as an educational tool for medical students in the emergency room received good responses with high visiting counts. The students were interested in reading the cases with high attendance per case but the average comment per case was low (about 4 comments per case). The topics that contain images were popular, based on the numbers uploaded and visited by student.

Key words: Facebook, Online education, ERRAMA